

El nostre turisme del futur

L'Institut Ignasi Villalonga presentà a Palma l'anàlisi de l'estat actual i dels reptes de futur del turisme de litoral a tota la regió Euram.

Reportatge de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj

Cal fer el turisme més sostenible augmentant l'eficiència de l'oferta, la competitivitat, el valor afegit i la cohesió social. Són les conclusions a les quals arribaren els experts que presentaren a Palma *El turisme a l'EURAM. La xarxa de costa*, elaborat per l'Institut d'Economia i Empresa Ignasi Villalonga a partir de les aportacions d'especialistes d'universitats, escoles, patronats i instituts de turisme, associacions i patronals hoteleres i de càmpings dels Països Catalans així com amb el suport dels Consells Insulars de Menorca i Eivissa, les Diputacions de Girona i de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i de la Vice-presidència i Conselleria d'Innovació, Recerca i Turisme del Govern de les Illes Balears.

L'acte

Presentà l'anàlisi turística el director d'estudis i projectes de l'Institut Villalonga, Pau Caparrós. Tot seguit intervingué el president del Cercle Mallorquí de Negocis, Bartomeu Rosselló, segons el qual "ens trobem en una cruïlla fonamental per guanyar el futur". La consecució de l'objectiu dependrà de tres factors, asseve-

rà: primer, cal "aprofitar els recursos que ens dona el turisme per crear empreses del coneixement"; segon, "és bàsic" que els grans beneficis que aporta l'activitat turística quedin majoritàriament "aquí, entre nosaltres", i en tercer lloc, "hem de prendre consciència del moment de canvi en què estem, hem de fer conscients els ciutadans de la manca de capacitat de decisió que tenim i que necessitem: què passaria si poguéssim eliminar el maltractament fiscal al qual ens sotmet l'Estat espanyol, si poguéssim gestionar totalment els nostres aeroports i ports, i decidir, en fi, allò que més ens convé, en tot?". Per guanyar el futur, els territoris de l'Euram han "d'aprofitar les sinergies i sumar esforços entre tots, perquè a banda de la llengua i la cultura també ens uneix un mateix sentit empresarial".

Després intervingué Joan Carrió, director general de Pressupostos de la Conselleria d'Hisenda del Govern de les Illes. Per al polític, "el desenvolupament econòmic ha d'anar de la mà del progrés social". Per assegurar l'objectiu, cal aprofitar el gran motor que és el turisme per millorar la distribució de la riquesa, per fer més justa la societat: "La crisi ha creat

molts exclosos, però hem de superar-la tots plegats". La cara social del desenvolupament no s'ha de perdre mai de vista: "No es pot acceptar que venguin més turistes i tanmateix els sous en el sector baixin". Cal canviar el model i per això "és imprescindible", per als territoris de l'Euram, que "es millori substancialment el finançament autonòmic", que en el cas de les Balears "és molt injust". Per intentar assolir aquest objectiu Carrió explicà que el seu Govern ja ha tingut reunions amb el de la Generalitat de Catalunya i el del País Valencià, així com ha participat en reunions organitzades per l'Institut Villalonga per coordinar esforços institucionals i socials de tots els Països Catalans: "Tenim el mateix problema i podem ajudar-nos a trobar la solució entre tots". Segons el polític illenc, "la millora del finançament és imprescindible per assegurar més bona competitivitat econòmica en general i turística en particular, així com per incrementar la cohesió social".

Lluís Català, consultor principal de l'estudi, exposà que "l'Euram representa 176 milions de pernoctacions de visitants que omplen en temporada alta, a l'estiu, en un 85% o més, de mitjana, els

D'esquerra a dreta, Ramon Ferrer, expert en transport aeri i turisme; Pau Caparrós, director d'estudis i projectes de l'Institut Villalonga; Roc Gregori, de l'executiva de la Fundació Visit Benidorm; Antoni Riera, catedràtic d'economia de la Universitat de les Illes Balears, i Lluís Català, consultor principal de l'estudi presentat a Palma.

Dalt, el vice-president i conseller de Turisme del Govern balear, Biel Barceló (al centre), va cloure l'acte acompanyat del president del Cercle Mallorquí de Negocis, Bartomeu Rosselló (a la dreta de la foto) i de Pau Caparrós, de l'Institut Villalonga.

hotels, la qual cosa converteix la regió en la més gran d'Europa en aquest tipus de turisme". La potència econòmica que hi ha rere d'aquestes dades, entre d'altres, situen l'Euram, "un marc econòmic unitari que va més enllà de la llengua i cultura", en una posició líder. Per enfortir encara més en el futur aquesta realitat present cal, a parer del consultor, "fer sostenible" l'activitat turística a través de diverses estratègies entre les quals serà important "la diferenciació del producte mitjançant l'oferta dels valors propis –cultura, natura, esports, etc.–, el control de l'oferta ara incontrolada dels apartaments i pisos turístics i la millora de les infraestructures –xarxa ferroviària, ports...–". Per aconseguir-ho cal que "sorgeixi un *lobby* turístic de l'Euram", creat a partir de l'estreta col·laboració entre els agents dels diversos territoris, que serveixi per pressionar i conscienciar institucions i empreses.

El catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de les Illes Balears, Antoni Riera, centrà la seva intervenció a explicar com es pot augmentar tant el valor afegit com la competitivitat turística. En lloc de continuar acumulant "factors econòmics" cal millorar "l'eficiència dels recur-

sos" dels quals ja es disposa perquè "així obrirem la porta a més competitivitat i a la sostenibilitat". L'objectiu "ha de ser clarament" la consecució de "més inversió, més capital humà, més productivitat, més competitivitat, més sostenibilitat i més prosperitat", cosa que serà possible si "busquem l'aprofitament més eficient de cada factor econòmic" i no la "simple acumulació" de més turistes i més places com s'ha fet fins ara. "Una economia desenvolupada com és la de l'Euram no necessita més acumulació sinó un millor aprofitament i una més equitativa distribució" de la riquesa.

Roc Gregori, membre de la comissió executiva de la Fundació Visit Benidorm, exposà el fenomen del petit poble alacantí ara convertit en un gegant turístic que atreu 5,5 milions de visitants l'any. Aportà l'exemple local d'un urbanisme d'explotació turística intensiva però en alçada i no en extensió, la qual cosa "ens permet tenir molt de territori sense cap tipus de construccions", un model que "fou molt dejectat en el passat però que avui s'està prestigiant" pel fet que aquest ús "més racional" del territori i dels recursos naturals "com l'aigua, de la qual

en tenim assegurat el subministrament, gràcies a les potabilitzadores, encara que no plogués en dos anys".

Ramon Ferrer, expert en transport aeri i turisme, alertà sobre el miratge de l'afluència massiva d'aquests anys –"tenim més del 50% de tot el turisme que arriba a l'Estat espanyol"–, en especial en temporada alta, per mor "de la inestabilitat d'altres destinacions com Turquia, Egipte, etcètera". Al seu entendre, "no ens hem d'enganyar, tard o d'hora ens competiran amb força i ens trauran turistes". Per això "hem de ser capaços ara d'aprofitar l'ocasió per renovar el que sigui necessari per assegurar-nos que, per molt que avancin ells, nosaltres avançarem més; si no ho fem així, debilitarem el nostre producte".

Finalment, va cloure l'acte el vice-president i conseller de Turisme del Govern Balear, Biel Barceló, el qual assegurarà que l'objectiu de l'executiu illenc és "progressar cap a un nou model turístic i de desenvolupament econòmic basat en la sostenibilitat i en la cohesió social, superant aquest model actual que suposa que, a pesar que creix el nombre de turistes, està abaixant la renda per càpita de les Illes". ●